

SIKKERHETS DATABLAD

KALIUMSORBAT

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	04.09.2018
Revisjonsdato	04.09.2018

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliet navn	KALIUMSORBAT
CAS-nr.	24634-61-5
EC-nr.	246-376-1
Indeksnr.	019-003-00-3
Formel	C6H7KO2

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliet bruksområde	Teknisk industriell bruk.
Bruk det frarådes mot	Ikke bland produktet med andre kjemikalier uten å ha konferert med produsenten.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn	PERMAKEM AS
Besøksadresse	Haralds vei 12
Postadresse	Postboks 225
Postnr.	1471
Poststed	LØRENSKOG
Land	Norway
Telefon	67979600
E-post	office@permakem.no
Hjemmeside	www.permakem.no
Org. nr.	NO963279396MVA

Kontaktperson	Øyvind Bergheim - Mobil 940 03 330 Oyvind@Permakem.no
---------------	--

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen
	Telefon: 110 Beskrivelse: Brannvesenet
	Telefon: 112 Beskrivelse: Politiet
	Telefon: 113 Beskrivelse: Medisinsk nødhjelp
Identifikasjon, kommentarer	Døgnåpne tjenester.

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Skin Irrit. 2; H315; Eye Irrit. 2; H319;
Tilleggsinformasjon om klassifisering	Se avsnitt 16 for full tekst av klassifisering (1272/2008/EC)

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Kaliumsorbat 100 %
Varselord	Advarsel
Faresetninger	H315 Irriterer huden. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
Sikkerhetssetninger	P280 Benytt vernehansker / verneklær / vernebriller / ansiktsskjerm. P264 Vask hendene grundig etter bruk. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P332+P313 Ved hudirritasjon: Søk legehjelp. P337+P313 Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en PBT eller vPvB.
Andre farer	Ingen andre farer er kjent.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.1. Stoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Kaliumsorbat	CAS-nr.: 590-00-1, 24634-61-5 EC-nr.: 246-376-1 Indeksnr.: 019-003-00-3	Skin Irrit. 2; H315; Eye Irrit. 2; H319;	100 %
Komponentkommentarer	Se avsnitt 16 for full tekst av klassifisering (1272/2008/EC)		

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Fjern øyeblikkelig tilsølte og fuktige klær. Kontakt alltid lege ved ubehag, irritasjon eller andre vedvarende symptomer.
Innånding	Flytt vedkommende til frisk luft og kontakt lege for sikkerhetsskyld.
Hudkontakt	Vask med såpe og vann og skyll grundig. Søk legehjelp ved ubehag.
Øyekontakt	Skyll straks med mye vann i minimum 15 minutter (hold øyenlokk utbrettet, ta av eventuelle kontaktlinser). Søk legehjelp ved ubehag.
Svelging	Skyll munnen. Gi straks store mengder vann å drikke. IKKE fremkall brekninger. Oppsøke lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger	Irriterer huden. Gir alvorlig øyeirritasjon. I alle tilfeller av tvil, eller hvis symptomene vedvarer, kontakt lege.
Akutte symptomer og virkninger	Gir irritasjon ved kontakt med øynene.
Forsinkede symptomer og virkninger	Kan tørre ut huden ved langvarig gjentatt hudkontakt.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Medisinsk behandling	Behandles symptomatisk.
Annen informasjon	Under normale omstendigheter og formålsriktig bruk oppstår det ikke risiko eller helseproblemer ved bruk av produktet. Ved tvil eller vedvarende symptomer - Søk legehjelp.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKNINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Vanntåke, karbondioksyd (CO ₂), Pulver, kjemisk skum. Brann i omgivelsene slukkes med egnet slukkemiddel.
Uegnede slokkingsmidler	Ingen spesielle advarsler.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Ikke brannfarlig i henhold til lov om brannfarlige varer. Brennbart materiale. Fare for støveksplasjon. Utvikling av farlige forbrenningsgasser eller damper mulig ved brann.
----------------------------	---

Farlige forbrenningsprodukter	Under ekstreme forhold kan klær, papir og andre absorberende materialer mettet med Kaliumsorbat, tenne spontant.
-------------------------------	--

5.3. Råd til brannmannskaper

Brannslukkingsmetoder	Vanlige tiltak for kjemiske branner.
Spesielt beskyttelsesutstyr for brannmenn	Brannslukningspersonell skal bruke egnet verneutstyr og selvforsynt åndedrettsvern med full ansiktsmaske.
Annen informasjon	Flytt beholdere fra brannstedet hvis det er mulig uten risiko.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå kontakt med øynene. Holdes vekk fra antennelseskilder.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Unngå støvutvikling. Hold ubeskyttede personer unna.
Verneutstyr	Bruk verneutstyr som beskrevet i avsnitt 8. Vernebriller. Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer.
For innsattpersonell	Bruk verneutstyr som beskrevet i avsnitt 8. Se også avsnitt 5 ved brann.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Må ikke slippes ufortynnet i vann eller kloakksystemet. Unngå utslipp til miljøet.
--	--

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprydding	Tas opp mekanisk. Tilføres avfallsbehandling i godt lukkbare beholdere. Unngå støvutvikling.
------------	--

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	For videre behandling av avfall se avsnitt 13.
-------------------	--

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Unngå kontakt med øynene. Unngå innånding av støv. Pust ikke inn damper eller sprøytetåke. Må ikke svelges. Følg de vanlige forholdsregler ved håndtering av kjemikalier. Bruk verneutstyr som angitt i avsnitt 8. Unngå støvdannelse.
------------	--

Beskyttelsestiltak

Råd om generell yrkeshygiene	Ikke spis, drikk eller røyk under arbeidet. Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.
------------------------------	--

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Lagres tørt og kjølig i lukkede beholdere.
Forhold som skal unngås	Oppbevares vekk fra oksidasjonsmidler.

Betingelser for sikker oppbevaring

Krav til lagerrom og beholdere	Lagres kun i original emballasje.
Råd angående samlagring	Ikke egnet materiale: aluminium, sink, tinn.
Ytterligere informasjon om lagringsforhold	Tom forbrukt emballasje behandles etter forskriftene, og kastes sammen med vanlig industriavfall.
Lagringstemperatur	Verdi: 15 -25 °C

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder	Teknisk industriell bruk.
------------------------	---------------------------

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Annen informasjon om grenseverdier	Ingen data er tilgjengelig for selve produktet. Ingen grenseverdier er oppgitt i Forskrift om endring i forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier)
------------------------------------	--

8.2. Eksponeringskontroll

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Egnede tekniske tiltak	Unngå støvutvikling ved håndtering. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon, særlig i lukkede rom. Sørg for tilgang til øyeskylleutstyr ved arbeidsplassen. Følg de vanlige forholdsregler ved håndtering av kjemikalier. Bruk verneutstyr som oppgitt under.
------------------------	--

Øye- / ansiktsvern

Egnet øyebeskyttelse	Bruk tettsittende vernebriller ved fare for kontakt.
Øyevernutstyr	Beskrivelse: Vernebriller med sideskjold. Referanser til relevante standarder: EN 166

Håndvern

Egnede hansker	Bruk godkjente vernehansker. Det angitte hanskematerialet er foreslått etter en gjennomgang av enkeltstoffene i produktet og kjente hanskeguider.
Egnede materialer	Nitrilgummi.
Gjennomtrengningstid	Verdi: > 8 time(r)

Håndvernsutstyr

Beskrivelse: Bruk hansker som er motstandsdyktige mot kjemikalier i følge standard EN 374: Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer. BEMERK: Ved utvelgelse av hansker må det tas hensyn til arbeidets art, varighet for bruk, alle relevante arbeidsstedsforhold som: Andre kjemikalier som brukes, fysiske krav (beskyttelse mot snitt-/stikksår, fingerferdighet, varmebeskyttelse), potensiell reaksjon på hanskematerialer så vel som instruksjoner/spesifikasjoner fra hanskeleverandøren.

Hudvern

Egnede verneklær

Bruk egnede vernehansker og klær for å hindre eksponering av huden.

Hudbeskyttelse, kommentar

Kroppsdekkende klær, støvler og forkle avhengig av sannsynlig eksponering eller det som kreves av arbeidsreglement.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern nødvendig ved

tilfeller av støv/damper/aerosoldannelse eller hvis grenseverdiene er overskredet. Bruk egnet åndedrettsvern ved sterk støvutvikling.

Anbefalt åndedrettsvern

Masketype: Støvmaske
Filterapparater, type: P2
Referanser til relevante standarder: EN 149

Hygiene / miljø

Spesifikke hygienetiltak

Det må ikke spises, drikkes eller røykes under bruk.

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Miljømessig eksponeringskontroll, kommentarer

Må ikke tømmes i kloakkavløp.

Eksponeringskontroll

Eksponeringskontroll, kommentarer

Personlig verneutstyr skal velges i henhold til CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform

Pulver.

Tilstand under normale forhold

Fast.

Farge

Hvit.

Lukt

Svak, ingen lukt.

pH

Verdi: 8 -11
Temperatur: 20 °C
Konsentrasjon: 1400 g/l

Flammepunkt

Verdi: 270 °C

Antennelighet (fast stoff, gass)

Produktet er ikke brannfarlig.
Antennelsestemperatur: >150 °C

Tetthet	Verdi: 1,363 g/cm ³
Bulk tetthet	Verdi: ~ 370 kg/m ³
Løslighet	Medium: Vann Verdi: 58,2 % Kommentarer: Lett løselig. Temperatur: 20 °C Medium: Annet Navn: Alkohol Verdi: 6,5 %
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/ vann	Verdi: 1,33 Kommentarer: log Pow (beregnet).

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Fysiske og kjemiske egenskaper	Molmasse: 150,22
Kommentarer	Dette sikkerhetsdatabladet inneholder kun informasjon som dekker sikkerhet og erstatter ikke produktinformasjon eller produktspesifikasjon.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Risiko for støveksplasjon.
-------------	----------------------------

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Produktet er stabilt under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.
------------	--

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Kraftig reaksjon er mulig med oksidasjonsmidler. Under ekstreme forhold kan klær, papir og andre absorberende materialer mettet med Kaliumsorbat, tenne spontant.
-------------------------------	---

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Uforenelige materialer og sterk oppvarming.
-------------------------	---

10.5. Uforenelige materialer

Materialer som skal unngås	Aluminium, sink, tinn. Sterke oksidasjonsmidler.
----------------------------	--

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Karbonmonoksid (CO). Kullsyre (CO ₂).
-----------------------------	---

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Komponent	Kaliumsorbat
Akutt giftighet	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeeringsvei: Oral Verdi: 3800 mg/kg Forsøksdyreart: Rotte

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Industriell erfaring tyder på at risiko for skader ikke foreligger ved normal håndtering.
Innånding	Lett slimhinneirritasjon.
Hudkontakt	Irriterer huden.
Øyekontakt	Gir alvorlig øyeirritasjon.
Vurdering av bestemt målorgan RE, klassifisering	Kan gi mekanisk irritasjon ved innånding av større mengder.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Komponent	Kaliumsorbat
Akutt akvatisk fisk	Verdi: 1250 mg/l Effektdose konsentrasjon: LC50 Eksponeeringstid: 96 time(r) Art: Sebrafisk (Danio rerio) Metode: OECD 203
Komponent	Kaliumsorbat
Akutt akvatisk Daphnia	Verdi: 750 mg/l Effektdose konsentrasjon: EC50 Eksponeeringstid: 48 time(r) Art: Daphnia magna Metode: OECD 202
Komponent	Kaliumsorbat
Giftighet for bakterier	Verdi: > 1000 mg/l Effektdose konsentrasjon: EC0 Eksponeeringstid: 16 time(r) Art: Pseudomonas putida Metode: DIN 38421 TEIL 8(IUCLID)
Økotoksisitet	Ingen skadelig virkning er registrert.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens- og nedbrytbarhetsbeskrivelse	Lett biologisk nedbrytbart.
--	-----------------------------

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Bioakkumulering er lite sannsynlig.
---------------------------	-------------------------------------

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Lett løselig i vann.
-----------	----------------------

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat	Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en PBT.
vPvB vurderingsresultat	Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en vPvB.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Ikke la stoffet i grunnvann, vassdrag eller kloakk eller jord.
---	--

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Destruer i samsvar med regelverk fra lokale myndigheter. Tom forbrukt emballasje behandles etter forskriftene, og kastes sammen med vanlig industriavfall.
Nasjonal avfallsgruppe	Avtal avfallsdisponering med kommuneing./miljøsjeff/Miljødirektoratet. Konf. forskriftene vedrørende avfallsgruppe. Se avfallsforskriften av 02.02.09.
Annen informasjon	Må ikke kastes sammen med husholdningsavfall.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods	Nei
-------------	-----

14.1. FN-nummer

Kommentarer	Ikke aktuelt.
-------------	---------------

14.2. FN-forsendelsesnavn

Kommentarer	Ikke aktuelt.
-------------	---------------

14.3. Transportfareklasse(r)

Kommentarer	Ikke aktuelt.
-------------	---------------

14.4. Emballasjegruppe

Kommentarer	Ikke aktuelt.
-------------	---------------

14.5. Miljøfarer

Kommentarer	Se avsnitt 12. Unngå utslipp av større mengder til kloakk og andre vannkilder.
-------------	--

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	Se avsnitt 10/11. Unngå dannelse av støv og kontakt med øynene.
--------------------------	---

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger

Det foreligger ingen krav eller begrensninger for transport av produktet; hverken på vei (ADR), tog(RID), sjø (IMDG) eller i luften (ICAO).

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter)

Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer. Sist endret ved forskrift 22. desember 2014 nr.1885. Prioritetsliste/Unntaksliste/ Godkjenningsliste. Produsent/importør. Forskrift om farlig avfall (2009). Kommisjonsforordning (EU) nr 944/2013 av 2 Oktober 2013 (ATP5). ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database. ADR/RID 2017 – Forskrift om endring i forskrift om landtransport av farlig gods. Europa-parlamentets og rådets forordning (EF) Nr. 1272/2008. Kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH).

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført

Nei

Kjemikaliesikkerhetsvurdering

Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet skal ikke betraktes som brukerens egen risikovurdering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser.

Ytterligere regulatorisk informasjon

Opplysningene støtter seg til dagens kjennskaper og erfaringer. Sikkerhetsdatabladet beskriver produkter med henblikk på sikkerhetskrav.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).

H315 Irriterer huden.
H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]

Skin Irrit. 2; H315;
Eye Irrit. 2; H319;

Ytterligere informasjon

Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, Norsk regelverk og produsentens opplysninger. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette sikkerhetsdatablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse.

Versjon

1